

Vergaderjaar 2021–2022

XVI

Wijziging van de begrotingsstaat van het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (XVI) voor het jaar 2021 (Veertiende incidentele suppletoire begroting)

Nr. 2

MEMORIE VAN TOELICHTING

A ARTIKELGEWIJZE TOELICHTING BIJ HET WETSVORSTEL

Wetsartikelen 1 tot en met 3

De begrotingsstaten die onderdeel zijn van de Rijksbegroting, worden op grond van artikel 2.3, eerste lid, van de [Comptabiliteitswet 2016](#) elk afzonderlijk bij wet vastgesteld en derhalve ook gewijzigd. Het onderhavige wetsvoorstel strekt ertoe om voor het jaar 2021 wijzigingen aan te brengen in:

1. de departementale begrotingsstaat van het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport;

Normaliter wordt nieuw beleid in uitvoering genomen nadat de Staten-Generaal de begrotingswet heeft geautoriseerd. Aangezien uitvoering van de spoedeisende maatregelen die in deze veertiende incidentele suppletoire begroting zijn opgenomen in het belang van het Rijk zijn, en niet kan wachten tot formele autorisatie van beide Kamers der Staten-Generaal, zal het kabinet de uitvoering van de maatregelen starten. Hiermee wordt gehandeld [conform artikel 2.27, tweede lid, van de Comptabiliteitswet 2016](#). Voor de indiening van deze incidentele suppletoire begroting is uw Kamer vooraf geïnformeerd via [de Stand van zakenbrief Covid-19](#) van 3 november 2021 (Kamerstukken II, 2020/21, [25295, nr. 1468](#)), de [Maatregelenbrief COVID-19](#) van 12 november 2021 (Kamerstukken II, 2021/22, [25295, nr. 1519](#)), de Maatregelenbrief COVID-19 van 26 november 2021 met kenmerk 3289172-1020780-PDC19, [Kamerbrief versnellen boostervaccinatie](#) van 12 november 2021 (kamerstukken II 2021/22, [25295, nr. 1518](#)) en de briefPlan van aanpak 'boosteroffensief' van 3 december 2021 met kenmerk 1021464-PDC19.

De in de begrotingsstaat opgenomen begrotingsartikelen worden in onderdeel B van deze memorie van toelichting toegelicht.

De Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport,

H.M. de Jonge

B ARTIKELGEWIJZE TOELICHTING BIJ DE BEGROTINGSARTIKELN

1. Leeswijzer

Uitgangspunt bij de tabel budgettaire gevolgen van beleid is dat per artikel de beleidsmatige- en technische mutaties toegelicht worden vanaf € 2,5 miljoen of wanneer deze politiek relevant zijn.

Een substantieel deel van de verplichtingen met betrekking tot 2022 zijn geboekt in deze veertiende incidentele suppletoire begroting 2021, omdat deze verplichtingen in 2021 worden aangegaan.

2. Beleid

2.1 Overzicht belangrijke uitgaven- en ontvangstenmutaties

Tabel 1 Belangrijkste mutaties 14e incidentele suppletoire begroting 2021 (bedragen x €1 mln.)

Maatregel	Bedrag 2021	Bedrag 2022	Bedrag 2023	Bedrag 2024	Bedrag 2025
A. Begrotingsgefinancierd					
1) Aanschaf en distributie medische beschermingsmiddelen					
2) GGD'en en veiligheidsregio's	100,0				
3) IC-capaciteit					
4) Ondersteuning sportsector					
5) Ondersteuning zorgpersoneel					
6) Onderzoek inzake COVID-19					
7) Testcapaciteit					
8) Vaccin ontwikkeling, implementatie en medicatie					
9) Zorgbonus					
10) Omscholen personeel voor arbeidsmarkt zorg					
11) Zorgkosten en bijstand Caribisch Nederland					
12) Overige maatregelen (plafond Rijksbegroting)	- 2				
13) Garanties					
Totaal A	98	0,0	0,0	0,0	0,0
B. Premiegefinancierd					
14) Meerkosten COVID-19 Wiz (plafond Zorg)	0,0				
15) Overige maatregelen (plafond Zorg)					
Totaal B	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Totaal A+B=C	98,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Tabel 2 Totaal COVID-19 gerelateerde uitgaven- en ontvangsten (bedragen x €1 mln.)

Maatregel	Bedrag 2021 ¹	Bedrag 2022 ²	Bedrag 2023	Bedrag 2024	Bedrag 2025
A. Begrotingsgefinancierd					
1) Aanschaf en distributie medische beschermingsmiddelen	3	54	28		
2) GGD'en en veiligheidsregio's	2.922	1.093			
3) IC-capaciteit	191	162			
4) Ondersteuning sportsector	306	78			
5) Ondersteuning zorgpersoneel	22				
6) Onderzoek inzake COVID-19	15	124	32	6	2
7) Testcapaciteit	3.524	1.349			
8) Vaccin ontwikkeling, implementatie en medicatie	1.754	957	378		
9) Zorgbonus	928	19	1		
10) Omscholen personeel voor arbeidsmarkt zorg	96				
11) Zorgkosten en bijstand Caribisch Nederland	91	34			
12) Overige maatregelen (plafond Rijksbegroting)	507	102	6	4	
13) Garanties	388				
Totaal A	10.748	3.973	444	10	2
B. Premiegefinancierd					
14) Meerkosten COVID-19 Wlz (plafond Zorg)	162				
15) Overige maatregelen (plafond Zorg)	100	44			
Totaal B	262	44	0	0	0
Totaal A+B=C	11.010	4.016	444	10	2

1 ISB1 Kamerstukken II 2020/21, 35678, nr. 1, ISB2 Kamerstukken II 2020/21, 35684, nr. 1, ISB3 Kamerstukken II 2020/21, 35703, nr. 1, ISB4 Kamerstukken II 2020/21, 35763, nr. 1, ISB6 Kamerstukken II 2020/21, 35815, nr. 1, ISB7 Kamerstukken II 2020/21, 35841, nr. 1, ISB8 Kamerstukken II 2020/21, 35854, nr. 1, ISB9 Kamerstukken II 2020/21, 35884, nr. 1, ISB 10 Kamerstukken II 2020/21, 35895, nr. 1, ISB11 Kamerstukken II 2020/21, 35906, nr. 1, ISB12 Kamerstukken 2020/21, 35944, nr. 1, ISB13 Kamerstukken 2021/22, 35970, nr. 1
2 stand tot en met stand ISB12 Kamerstukken 2020/21, 35944, nr. 1 aangevuld met NvW 1 Kamerstukken 2021/22, 35925-XVI-10 en NvW 2 Kamerstukken 2021/22, 39925-XVI-106

Bovenstaand overzicht geeft het totaal van alle COVID-19 gerelateerde uitgaven en ontvangsten op de VWS-begroting weer, zoals verwerkt in de relevante begrotingsstukken. Het betreft de corona gerelateerde mutaties zoals opgenomen in de eerste, tweede, derde, vierde, zesde¹, zevende, achtste, negende, tiende, elfde, twaalfde, dertiende en veertiende incidentele suppletoire begroting 2021. Er is voor gekozen om een uitsplitsing te maken in begrotingsgefinancierde uitgaven en premiegefinancierde uitgaven en een totaalstelling.

Garanties

¹ De vijfde incidentele suppletoire begroting betreft een bijstelling vanwege kwijtschelden van publieke schulden n.a.v. Parlementaire ondervragingscommissie Kinderopvangtoeslag (POK). Derhalve heeft deze vijfde incidentele suppletoire begroting geen invloed op de corona gerelateerde uitgaven op de VWS-begroting.

Tabel 3 Overzicht verstrekte garanties t.b.v. COVID-19 maatregelen (bedragen x € 1.000)

Artikel	Omschrijving	Uitstaande garanties 2020	Verleend/ vervallen 2021	Uitstaande garanties 2021	Vervalt per datum ¹	Totaal plafond	Totaalstand risico voorziening
Artikel 1. Volksgezondheid	Garantstelling analysecapaciteit (COVID-19)	0	188.300	188.300	31 maart 2022	151.600	–
Totaal		0	188.300	188.300		151.600	–

1 kan indien nodig verlengd worden

De garantstelling analysecapaciteit is verlengd van 31 december 2021 naar 31 maart 2022. De garantstelling analysecapaciteit is met de verlenging verhoogd met € 23,2 miljoen, van € 165,1 miljoen naar € 188,3 miljoen.

In de bijlage van deze veertiende incidentele suppletoire begroting is het toetsingskader van bovenstaande garantie opgenomen.

3. Beleidsartikelen

3.1 Artikel 1 Volksgezondheid

Tabel 4 Budgettaire gevolgen van beleid incidentele suppletoire begroting (ISB) (bedragen x € 1.000)								
	Vastgestelde begroting incl. NvW, amendementen en ISB's	Mutaties 14e ISB	Stand 14e ISB	Mutatie 2022	Mutatie 2023	Mutatie 2024	Mutatie 2025	Mutatie 2026
Verplichtingen	11.897.452	411.745	12.309.197	0	0	0	0	0
Uitgaven	10.030.102	102.719	10.132.821	0	0	0	0	0
waarvan juridisch verplicht (percentage)								
1. Gezondheidsbeleid	581.145	0	581.145	0	0	0	0	0
Subsidies	25.213	0	25.213	0	0	0	0	0
(Lokaal) gezondheidsbeleid	24.839	0	24.839	0	0	0	0	0
Overige	374	0	374	0	0	0	0	0
Opdrachten	3.422	0	3.422	0	0	0	0	0
(Lokaal) gezondheidsbeleid	3.422	0	3.422	0	0	0	0	0
Bijdragen aan agentschappen	136.459	0	136.459	0	0	0	0	0
Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit	107.435	0	107.435	0	0	0	0	0
RIVM: wettelijke taken en beleidsondersteuning zorgbreed	28.540	0	28.540	0	0	0	0	0
Overige	484	0	484	0	0	0	0	0
Bijdragen aan ZBO's/RWT's	408.571	0	408.571	0	0	0	0	0
ZonMw: programmering	408.571	0	408.571	0	0	0	0	0
Overige	0	0	0	0	0	0	0	0
Bijdragen aan medeoverheden	7.480	0	7.480	0	0	0	0	0
Aanpak Gezondheidsachterstanden	7.480	0	7.480	0	0	0	0	0
Overige	0	0	0	0	0	0	0	0
2. Ziektepreventie	9.295.140	102.719	9.397.859	0	0	0	0	0
Subsidies	818.432	0	818.432	0	0	0	0	0
Ziektepreventie	590.934	0	590.934	0	0	0	0	0
Bevolkingsonderzoeken	150.274	0	150.274	0	0	0	0	0
Vaccinaties	77.224	0	77.224	0	0	0	0	0
Overige	0	0	0	0	0	0	0	0
Opdrachten	5.905.062	1.669	5.906.731	0	0	0	0	0
Ziektepreventie	5.905.062	1.669	5.906.731	0	0	0	0	0
Overige	0	0	0	0	0	0	0	0
Bijdrage aan agentschappen	508.118	1.050	509.168	0	0	0	0	0
RIVM: Opdrachtverlening aan kenniscentra	325.992	1.050	327.042	0	0	0	0	0

	Vastgestelde begroting incl. NvW, amende- menten en ISB's	Mutaties 14e ISB	Stand 14e ISB	Mutatie 2022	Mutatie 2023	Mutatie 2024	Mutatie 2025	Mutatie 2026
RIVM: Bevolkingsonderzoeken	42.993	0	42.993	0	0	0	0	0
RIVM: Vaccinaties	139.120	0	139.120	0	0	0	0	0
Overige	13	0	13	0	0	0	0	0
Bijdrage aan medeoverheden	1.676.444	100.000	1.776.444	0	0	0	0	0
Overige	1.676.444	100.000	1.776.444	0	0	0	0	0
Bijdragen aan andere begrotingshoofdstukken	0	0	0	0	0	0	0	0
Overige	0	0	0	0	0	0	0	0
Garanties	380.488	0	380.488	0	0	0	0	0
Overige	380.488	0	380.488	0	0	0	0	0
3. Gezondheidsbevordering	132.144	0	132.144	0	0	0	0	0
Subsidies	107.900	0	107.900	0	0	0	0	0
Preventie van schadelijk middelengebruik	18.866	0	18.866	0	0	0	0	0
Gezonde leefstijl en gezond gewicht	24.342	0	24.342	0	0	0	0	0
Letselpreventie	4.760	0	4.760	0	0	0	0	0
Bevordering van seksuele gezondheid	59.029	0	59.029	0	0	0	0	0
Overige	903	0	903	0	0	0	0	0
Opdrachten	7.864	0	7.864	0	0	0	0	0
Gezondheidsbevordering	7.864	0	7.864	0	0	0	0	0
Overige	0	0	0	0	0	0	0	0
Bijdragen aan agentschappen	1.494	0	1.494	0	0	0	0	0
Overige	1.494	0	1.494	0	0	0	0	0
Bijdragen aan ZBO's/RWT's	137	0	137	0	0	0	0	0
Overige	137	0	137	0	0	0	0	0
Bijdragen aan medeoverheden	14.749	0	14.749	0	0	0	0	0
Heroïnebehandeling op medisch voorschrift	14.749	0	14.749	0	0	0	0	0
Overige	0	0	0	0	0	0	0	0
4. Ethiek	31.019	0	31.019	0	0	0	0	0
Subsidies	28.135	0	28.135	0	0	0	0	0
Abortusklinieken	17.878	0	17.878	0	0	0	0	0
Medische Ethiek	10.257	0	10.257	0	0	0	0	0
Opdrachten	364	0	364	0	0	0	0	0
Medische Ethiek	364	0	364	0	0	0	0	0

	Vastgestelde begroting incl. NvW, amende- menten en ISB's	Mutaties 14e ISB	Stand 14e ISB	Mutatie 2022	Mutatie 2023	Mutatie 2024	Mutatie 2025	Mutatie 2026
Bijdragen aan agentschappen	2.520	0	2.520	0	0	0	0	0
CIBG: Uitvoeringstaken medische ethiek	2.520	0	2.520	0	0	0	0	0
Ontvangsten	50.729	0	50.729	0	0	0	0	0
Overige	50.729	0	50.729	0	0	0	0	0

Uitgaven

2. Ziektepreventie

Subsidies

Onderzoeken vaccinimplementatie

Voor diverse onderzoeken wordt € 1,35 miljoen beschikbaar gesteld in 2022. Dit betreft onder andere een onderzoek naar trombose na vaccinatie. De verplichtingen worden aangegaan in 2021 en daartoe is de verplichtingenruimte opgenomen in deze veertiende incidentele suppletoire begroting 2021.

Inzet ziekenhuizen voor booster

De ziekenhuizen spelen een belangrijke rol door zorgpersoneel te prikken. In de versnelling van de boostercampagne kan het nodig zijn de ziekenhuizen te vragen ook burgers te prikken zodat er meer mensen in dezelfde tijd een boostervaccin kunnen krijgen. Voor deze mogelijkheid wordt € 10 miljoen verplichtingenruimte gereserveerd voor 2021.

Opdrachten

Ziektepreventie

Brede inzet coronatoegangsbewijzen

Voor het afnemen van testen in het kader van coronatoegangsbewijzen (Ctb) wordt in 2021 een verplichtingenruimte van € 110 miljoen gereserveerd. De Ctb's worden alleen ingezet op basis van de epidemiologische situatie. De beschikbaarheid van de middelen op de VWS-begroting betekent niet automatisch dat het Ctb-beleid wordt voortgezet.

Er is een groep mensen die zich niet kan laten testen en vaccineren. Het amendement Bikker op de Wet Ctb heeft ertoe geleid dat we deze groep ook in staat stellen een QR code te genereren. Hiertoe wordt er een apart orgaan opgezet dat deze groep gaat beoordelen waarvoor de verwachte kosten € 4 miljoen zijn. Daarnaast wordt ervoor gezorgd dat ook gevaccineerde reizigers zonder DCC aangesloten worden op het CTB systeem (€ 5,6 miljoen). Hiervoor wordt voor 2021 € 0,4 miljoen en voor 2022 € 9,6 miljoen beschikbaar gesteld.

Vaccinimplementatie

In verband met het zetten van de derde prik wordt het reeds bestaande budget opgehoogd met € 78,8 miljoen voor 2022. In 2021 worden hiervoor al verplichtingen aangegaan. Om onrechtmatigheden te voorkomen is daarom voor 2021 alvast verplichtingenruimte opgenomen voor een bedrag van € 70,8 miljoen. Het betreft onder andere kosten voor het zetten van prikken bij instellingen in de GGZ, het uitnodigen van groepen voor de boosterprik, de registratie van prikken en verwachte additionele uitgaven bij de GGD-GHOR.

Ondersteuning testbeleid

Voor diverse onderzoeken wordt € 2 miljoen beschikbaar gesteld. Dit betreft onder andere onderzoeken naar zelftesten, serologie en serologische sneltesten. Voor deze onderzoeken worden in 2021 de verplichtingen aangegaan en daartoe is in 2021 verplichtingenruimte opgenomen.

Verlengen XL teststraten

Voor het behouden van drie XL teststraten en twee L teststraten in spoor 1, is voor de eerste zes maanden van 2022 een budget van € 10,2 miljoen benodigd. In 2021 worden hiervoor de verplichtingen aangegaan en is daartoe de verplichtingenruimte van € 10,2 miljoen gereserveerd.

Zelftesten

Voor de uitbreiding van het zelftestbeleid, in onder andere het onderwijs maar bijvoorbeeld ook het beschikbaar stellen aan sociale minima, worden er extra zelftesten aangekocht. Er was al reeds budget beschikbaar, en daarom is een ophoging nodig voor het testbeleid budget van € 44,3 miljoen in 2022. In 2021 worden hiervoor de verplichtingen aangegaan en is daartoe de verplichtingenruimte van € 44,3 miljoen gereserveerd.

Vaccinatie 5-11 jarigen

Indien de Gezondheidsraad positief adviseert om alle 5-11 jarigen te vaccineren zijn er uitvoeringskosten. Hiervoor wordt € 39 miljoen in 2022 beschikbaar gesteld. In verband met het aangaan van verplichtingen hiervoor in 2021 is voor dat bedrag in 2021 de verplichtingenruimte opgenomen.

Inzet RIVM voor booster

Het RIVM heeft een belangrijke rol in de coördinatie van de boosterprik, bijvoorbeeld voor het registratiesysteem, het uitnodigen van groepen en het beantwoorden van vragen. Door de opschaling van de boosterprik kan het nodig zijn om het RIVM aanvullende taken te geven. Hiervoor wordt een bedrag van € 5 miljoen verplichtingenruimte beschikbaar gesteld in 2021. De kasuitgaven worden gereserveerd op de begroting 2022.

Bijdrage aan agentschappen

Antilichamen en coronapillen

Bij de dertiende incidentele suppletoire begroting is kasbudget verschoven van 2021 naar 2022. De verplichtingruimte is toen blijven staan op 2021. Het resterende bedrag aan verplichtingen is nodig om verplichtingen aan te kunnen gaan voor de aanschaf van antilichaambehandelingen en coronapillen in 2022 en resulteert in een verplichtingenschuif van € 6,3 miljoen.

Bijdragen aan medeoverheden

Vergoeding meerkosten GGD'en

De meerkostenafpraak GGD'en vergoedt de extra kosten die voortvloeien uit het directe bevel dat gegeven is onder de Wet Publieke Gezondheid. De meerkosten worden tot het einde van 2021 bijgesteld met € 100 miljoen. Dit is het gevolg van een bijgestelde raming van de vaccinatie-, test- en traceerkosten en van de intensivering die de GGD'en moeten inzetten voor de boosterprik die door hen gezet zullen worden.

3.2 Artikel 2 Curatieve Zorg

Tabel 5 Budgettaire gevolgen van beleid incidentele suppletoire begroting (ISB) (bedragen x € 1.000)

	Vastgestelde begroting incl. NvW, amendementen en ISB's	Mutaties 14e ISB	Stand 14e ISB	Mutatie 2022	Mutatie 2023	Mutatie 2024	Mutatie 2025	Mutatie 2026
Verplichtingen	3.837.840	- 1.050	3.836.790	0	0	0	0	0
Uitgaven	3.611.329	- 1.050	3.610.279	0	0	0	0	0
<i>waarvan juridisch verplicht (percentage)</i>								
1. Kwaliteit, toegankelijkheid en betaalbaarheid van de zorg	606.497	- 1.050	605.447	0	0	0	0	0
Subsidies	201.045	0	201.045	0	0	0	0	0
Medisch specialistische zorg	79.046	0	79.046	0	0	0	0	0
Curatieve ggz	26.266	0	26.266	0	0	0	0	0
Eerste lijnszorg	4.486	0	4.486	0	0	0	0	0
Lichaamsmateriaal	23.729	0	23.729	0	0	0	0	0
Medische producten	67.518	0	67.518	0	0	0	0	0
Overige	0	0	0	0	0	0	0	0
Opdrachten	328.291	- 1.050	327.241	0	0	0	0	0
Medisch specialistische zorg	1.779	0	1.779	0	0	0	0	0
Curatieve ggz	2.033	0	2.033	0	0	0	0	0
Eerste lijnszorg	18.035	0	18.035	0	0	0	0	0
Lichaamsmateriaal	2.547	0	2.547	0	0	0	0	0
Medische producten	303.897	- 1.050	302.847	0	0	0	0	0
Overige	0	0	0	0	0	0	0	0
Bijdragen aan agentschappen	69.861	0	69.861	0	0	0	0	0
aCBG	3.484	0	3.484	0	0	0	0	0
aCBG	2.521	0	2.521	0	0	0	0	0
CIBG	60.856	0	60.856	0	0	0	0	0
Overige	3.000	0	3.000	0	0	0	0	0
Bijdragen aan ZBO's/RWT's	0	0	0	0	0	0	0	0
Overige	0	0	0	0	0	0	0	0
Bijdragen aan medeoverheden	0	0	0	0	0	0	0	0
Overige	0	0	0	0	0	0	0	0
Bijdragen aan (inter)nationale organisaties	0	0	0	0	0	0	0	0
Overige	0	0	0	0	0	0	0	0
Garanties	7.300	0	7.300	0	0	0	0	0
Overige	7.300	0	7.300	0	0	0	0	0
3. Ondersteuning van het zorgstelsel	3.004.832	0	3.004.832	0	0	0	0	0

	Vastgestelde begroting incl. NvW, amende- menten en ISB's	Mutaties 14e ISB	Stand 14e ISB	Mutatie 2022	Mutatie 2023	Mutatie 2024	Mutatie 2025	Mutatie 2026
Subsidies	108.310	0	108.310	0	0	0	0	0
Stichting Klachten en Geschillen	1.259	0	1.259	0	0	0	0	0
Zorgverzekeringen								
Regeling medisch noodzakelijke zorg onverzekerden	44.545	0	44.545	0	0	0	0	0
Regeling veelbelovende zorg	7.051	0	7.051	0	0	0	0	0
Medisch-specialistische zorg	31.289	0	31.289	0	0	0	0	0
Curatieve ggz	13.673	0	13.673	0	0	0	0	0
Eerste lijnszorg	10.482	0	10.482	0	0	0	0	0
Overige	11	0	11	0	0	0	0	0
Bekostiging	2.843.559	0	2.843.559	0	0	0	0	0
Rijksbijdrage Zorgverzekeringsfonds voor financiering van verzekerden 18-	2.796.504	0	2.796.504	0	0	0	0	0
Zorg illegalen en andere onverzekerbare vreemdelingen	47.055	0	47.055	0	0	0	0	0
Overige	0	0	0	0	0	0	0	0
Inkomensoverdrachten	23.658	0	23.658	0	0	0	0	0
Overgangsregeling FLO/VUT ouderenregeling ambulancepersoneel	23.532	0	23.532	0	0	0	0	0
Overige	126	0	126	0	0	0	0	0
Opdrachten	15.121	0	15.121	0	0	0	0	0
Risicoverevening	1.945	0	1.945	0	0	0	0	0
Uitvoering zorgverzekeringstelsel	2.880	0	2.880	0	0	0	0	0
Medisch-specialistische zorg	6.880	0	6.880	0	0	0	0	0
Curatieve ggz	817	0	817	0	0	0	0	0
Eerste lijnszorg	671	0	671	0	0	0	0	0
Overige	1.928	0	1.928	0	0	0	0	0
Bijdragen aan agentschappen	7.803	0	7.803	0	0	0	0	0
CJIB: Onverzekerden en wanbetalers	7.803	0	7.803	0	0	0	0	0
				0	0	0	0	0
Bijdragen aan ZBO's/RWT's	6.381	0	6.381	0	0	0	0	0
SVB: Onverzekerden	5.438	0	5.438	0	0	0	0	0
Overige	943	0	943	0	0	0	0	0
Bijdragen aan andere begrotingshoofdstukken	0	0	0	0	0	0	0	0
JenV: Bijdrage C2000	0	0	0	0	0	0	0	0
Ontvangsten	402.249	0	402.249	0	0	0	0	0
Overige	402.249	0	402.249	0	0	0	0	0

Uitgaven

1. Kwaliteit, toegankelijkheid en betaalbaarheid van de zorg

Opdrachten

Medische producten

Obsoleete geneesmiddelen

Het RIVM heeft enkele partijen obsoleete geneesmiddelen, die onder de garantieregeling met de Nederlandse Vereniging van Ziekenhuisapothekers vielen, aangekocht. Bij de elfde incidentele suppletoire begroting is hiervoor € 1 miljoen toegevoegd aan artikel 2. De betaling aan het RIVM loopt echter via artikel 1 en daarom worden de middelen overgeboekt.

3.4 Artikel 4 Zorgbreed beleid

Tabel 6 Budgettaire gevolgen van beleid incidentele suppletoire begroting (ISB) (bedragen x € 1.000)

	Vastgestelde begroting incl. NvW, amendementen en ISB's	Mutaties 14e ISB	Stand 14e ISB	Mutatie 2022	Mutatie 2023	Mutatie 2024	Mutatie 2025	Mutatie 2026
Verplichtingen	2.004.376	- 3.401	2.000.975	0	0	0	0	0
Uitgaven	2.242.785	- 3.401	2.239.384	0	0	0	0	0
<i>waarvan juridisch verplicht (percentage)</i>								
1. Positie cliënt en transparantie van zorg	78.241	0	78.241	0	0	0	0	0
Subsidies	34.998	0	34.998	0	0	0	0	0
Patiënten- en gehandicaptenorganisaties	16.485	0	16.485	0	0	0	0	0
Transparantie van zorg	18.363	0	18.363	0	0	0	0	0
Overige	150	0	150	0	0	0	0	0
Opdrachten	36.550	0	36.550	0	0	0	0	0
Ondersteuning cliëntorganisaties	4.171	0	4.171	0	0	0	0	0
Transparantie van zorg	949	0	949	0	0	0	0	0
Overige	31.430	0	31.430	0	0	0	0	0
Bijdragen aan agentschappen	6.693	0	6.693	0	0	0	0	0
CIBG	6.693	0	6.693	0	0	0	0	0
2. Opleidingen, beroepenstructuur en arbeidsmarkt	1.530.125	0	1.530.125	0	0	0	0	0
Subsidies	1.506.631	0	1.506.631	0	0	0	0	0
Opleidingen, beroepenstructuur en arbeidsmarkt	1.506.631	0	1.506.631	0	0	0	0	0
Overige	0	0	0	0	0	0	0	0
Opdrachten	8.685	0	8.685	0	0	0	0	0
Opleidingen, beroepenstructuur en arbeidsmarkt	8.685	0	8.685	0	0	0	0	0
Bijdragen aan agentschappen	14.809	0	14.809	0	0	0	0	0
CIBG	14.809	0	14.809		0	0	0	0
Bijdragen aan ZBO's/RWT's	0	0	0	0	0	0	0	0
ZiNL	0	0	0	0	0	0	0	0
Bijdragen aan (inter)nationale organisaties	0	0	0	0	0	0	0	0
Overige	0	0	0	0	0	0	0	0

	Vastgestelde begroting incl. NvW, amende- menten en ISB's	Mutaties 14e ISB	Stand 14e ISB	Mutatie 2022	Mutatie 2023	Mutatie 2024	Mutatie 2025	Mutatie 2026
3. Informatiebeleid	119.755	- 3.401	116.354	0	0	0	0	0
Subsidies	33.734	- 2.147	31.587	0	0	0	0	0
Informatiebeleid	22.889	- 2.147	20.742		0	0	0	0
Maatschappelijke diensttijd	1.000	0	1.000					
Overige	9.845	0	9.845	0	0	0	0	0
Opdrachten	55.094	- 1.254	53.840	0	0	0	0	0
Informatiebeleid	48.214	- 1.254	48.214	0	0	0	0	0
Overige	6.880	0	6.880	0	0	0	0	0
Bijdragen aan agentschappen	30.927	0	30.927	0	0	0	0	0
Informatiebeleid	30.927	0	30.927	0	0	0	0	0
Overige	0	0	0	0	0	0	0	0
4. Inrichting Zorgstelsel	279.703	0	279.703	0	0	0	0	0
Subsidies	738	0	738	0	0	0	0	0
Programma's Zorgstelsel	738	0	738	0	0	0	0	0
Opdrachten	1.538	0	1.538	0	0	0	0	0
Programma's Zorgstelsel	1.053	0	1.053	0	0	0	0	0
Overige	485	0	485	0	0	0	0	0
Bijdragen aan ZBO's/RWT's	277.427	0	277.427	0	0	0	0	0
CAK	129.320	0	129.320	0	0	0	0	0
NZa	65.820	0	65.820	0	0	0	0	0
Zorginstituut Nederland	80.387	0	80.387	0	0	0	0	0
CSZ	1.900	0	1.900	0	0	0	0	0
Overige	0	0	0	0	0	0	0	0
Bijdragen aan medeoverheden	0	0	0	0	0	0	0	0
Overige	0	0	0	0	0	0	0	0
Bijdragen aan andere begrotingshoofdstukken	0	0	0	0	0	0	0	0
EZK: ACM	0	0	0	0	0	0	0	0
Overige	0	0	0	0	0	0	0	0
Bijdragen aan medeoverheden	0	0	0	0	0	0	0	0
Overige	0	0	0	0	0	0	0	0
5. Zorg, welzijn en jeugdzorg op Caribisch Nederland	234.961	0	234.961	0	0	0	0	0
Subsidies	3.625	0	3.625	0	0	0	0	0
Zorg en Welzijn	3.625	0	3.625	0	0	0	0	0
Bekostiging	225.982	0	225.982	0	0	0	0	0
Zorg en Welzijn	225.982	0	225.982	0	0	0	0	0

	Vastgestelde begroting incl. NvW, amende- menten en ISB's	Mutaties 14e ISB	Stand 14e ISB	Mutatie 2022	Mutatie 2023	Mutatie 2024	Mutatie 2025	Mutatie 2026
Bijdragen aan medeoverheden	5.354	0	5.354	0	0	0	0	0
Overige	5.354	0	5.354	0	0	0	0	0
Ontvangsten	19.630	0	19.630	0	0	0	0	0
Wanbetalers en onverzekerden	0	0	0	0	0	0	0	0
Overige	19.630	0	19.630	0	0	0	0	0

Uitgaven

3. Informatiebeleid

Subsidies

OLVG Corona-app Luscii

In 2021 is € 2,2 miljoen beschikbaar gesteld voor ontwikkelkosten van de OLVG Corona-app Luscii. De betaling wordt echter pas in 2022 voorzien wat resulteert in een schuif van € 2,2 miljoen naar 2022.

4. Niet-beleidsartikelen

4.1 Artikel 10 Apparaatsuitgaven

Tabel 7 Apparaatsuitgaven Kerndepartement (bedragen x € 1.000)

	Vastgestelde begroting incl. NvW, amendementen en ISB's	Mutaties 14e ISB	Stand 14e ISB	Mutatie 2022	Mutatie 2023	Mutatie 2024	Mutatie 2025	Mutatie 2026
Verplichtingen	587.075	- 253	586.822	0	0	0	0	0
Uitgaven	541.725	- 253	541.472	0	0	0	0	0
Personele uitgaven	439.302	- 253	439.049	0	0	0	0	0
<i>waarvan eigen personeel</i>	309.595	0	309.595	0	0	0	0	0
<i>waarvan inhuur externen</i>	126.247	- 253	125.994	0	0	0	0	0
<i>waarvan overige personele uitgaven</i>	3.460	0	3.460	0	0	0	0	0
Materiële uitgaven	102.423	0	102.423	0	0	0	0	0
<i>waarvan ICT</i>	11.904	0	11.904	0	0	0	0	0
<i>waarvan bijdrage aan SSO's</i>	56.038	0	56.038	0	0	0	0	0
<i>waarvan overige materiële uitgaven</i>	34.481	0	34.481	0	0	0	0	0
Ontvangsten	13.738	0	13.738	0	0	0	0	0
Overige	13.738	0	13.738	0	0	0	0	0

Apparaatsuitgaven kerndepartement

Personele uitgaven kerndepartement

Externe inhuur

Coronadashboard

Dit betreft een meevaller van € 0,2 miljoen op de post externe inhuur.

Bijlage Garantieregeling toetsingskaders

Verlenging garantstelling analysecapaciteit (ten behoeve van het testbeleid COVID-19)

De Staat is eind 2020 en begin 2021 overeenkomsten aangegaan met leveranciers om in de analysecapaciteit «polymerase chain reaction tests» (hierna: PCR) te voorzien. Het betreft overeenkomsten die ervoor zorgen dat GGD'en de afgenomen testmonsters kunnen sturen naar een door de Staat (in deze het Ministerie van VWS) gecontracteerd laboratorium en waarbij, wanneer dit niet gebeurt, het Ministerie van VWS garant staat om aan te vullen tot het afgesproken niveau. Een garantstelling in de overeenkomsten is nodig om – altijd – voldoende analysecapaciteit voor laboratoria te garanderen voor Nederland om testen te kunnen verwerken. Dit als onderdeel van de beheers- en controleerstrategie van COVID-19 van het kabinet. De Minister van VWS staat hiermee garant voor het risico dat gemaakte (beschikbaarheids)kosten niet kunnen worden terugverdiend als de afname tegenvalt, waarbij een minimumafname van het aantal PCR tests wordt gegarandeerd. Het toetsingskader is eerder vastgesteld voor een garantie met een looptijd tot 15 juli 2021 (2 april 2021 Kenmerk [25292 nr. 1098](#)) en verlengd tot 22 september 2021 (9 juli 2021 Kenmerk [35 884 nr 2](#)) en verlengd tot en met 31 december 2021 (8 september 2021 Kenmerk [35 906 nr 2](#)). Dit toetsingskader verlengt deze periode tot en met 31 maart 2022.

Probleemstelling en rol van de overheid

Conform het beleidskader risicoregelingen (dat onderdeel uitmaakt van de begrotingsregels 2018- 2021) vindt besluitvorming plaats over een nieuwe risicoregeling (garantie, lening en achterborgstelling) en/of aanpassing van een bestaande risicoregeling, aan de hand van het «Toetsingskader Risicoregelingen». Als onderdeel van de noodmaatregelen voor de beheersing van COVID-19 geeft VWS garanties af om de aankoop van analysecapaciteit gerelateerd aan de diagnostiek van COVID-19 te borgen.

1. Wat is het probleem dat aanleiding is geweest voor het beleid?

Sinds de COVID-19 uitbraak worden wereldwijd grote aantallen COVID-19-testen uitgevoerd. Het is van groot belang dat er voldoende getest kan worden om verspreiding van het virus te controleren en om mensen in Nederland te beschermen tegen besmetting. Hiervoor is analysecapaciteit van laboratoria nodig. Het risico bestond bij het afsluiten van de contracten dat de beschikbaarheid van specifiek voor de diagnostiek van COVID-19 benodigde analysecapaciteit niet voorhanden was. Om dit te voorkomen werden door de Staat afspraken gemaakt over de beschikbaarheid van analysecapaciteit ten behoeve van COVID-19-diagnostiek in Nederland. Om voldoende analysecapaciteit beschikbaar te houden voor Nederland, is het noodzakelijk geweest om een aantal financiële risico's van marktpartijen af te dekken. Met laboratoria is daarom afgesproken dat zij een zeker volume aan analysecapaciteit voor Nederland reserveren en dat het Ministerie van VWS een minimale afname garandeert. Het Ministerie van VWS heeft daarom garantieovereenkomsten afgesloten met laboratoria teneinde een minimumvolume aan analysecapaciteit te garanderen. Het Ministerie van VWS is nu voornemens deze garanties te verlengen tot en met 31 maart 2022 om voldoende analysecapaciteit te kunnen garanderen.

Verlenging van de garantieperiode is noodzakelijk om zeker te zijn dat er in de overbruggingsperiode tot aan de definitieve gunning van de aanbesteding voor NAAT testen, voldoende testcapaciteit beschikbaar blijft. Eerder is het toetsingskader verlengd tot 21 dagen na de geplande gunning

van de aanbesteding. Er is namelijk een transitieperiode van 21 dagen om de bestaande teststromen te verleggen. De procedure van de aanbesteding is helaas vertraagd, vanwege juridische procedures. Het is nog niet duidelijk wanneer de definitieve gunning van de aanbesteding zal plaatsvinden. Vandaar dat het toetsingskader, voor de zekerheid, tot en met 31 maart 2022 wordt verlengd. De huidige contracten, inclusief de garanties, vervallen 21 dagen na gunning van de aanbesteding.

De garanties hebben tot nu toe goed gewerkt om de testcapaciteit te garanderen omdat laboratoria vanwege de garanties altijd voldoende analysecapaciteit beschikbaar kunnen stellen. De contracten en garanties zijn wel bijgesteld sinds 1 januari 2021 en opnieuw per 1 april 2021. Zo zijn de tarieven per test naar beneden bijgesteld. En de oorspronkelijke garanties zijn afgesproken op 30% van de maximale analysecapaciteit. Dit is al teruggebracht naar 0–10% bij verlenging per 1 april. Voor de verlenging vanaf 31 december 2021 tot en met 31 maart 2022 blijft de garantie van max 10% van de maximale capaciteit van kracht.

2. Waarom rekent de centrale overheid het tot haar verantwoordelijkheid om het probleem op te lossen?

Het handhaven van de testcapaciteit is een overwogen onderdeel van het kabinetsbeleid om COVID-19 te bestrijden. Testen is noodzakelijk om het virus te controleren. Zo houden we zicht op de verspreiding van het virus in Nederland en kan geanticipeerd worden als er brandhaarden ontstaan. De laboratoriumcapaciteit van voor de COVID-19 pandemie, was niet toereikend en de normale gang van zaken (waarbij een GGD een kleine overeenkomst sluit met een laboratorium) leidt, gelet op de noodzakelijke aantallen, niet tot voldoende extra capaciteit. Daarom is gekozen om contracten aan te gaan met hoogvolume laboratoria. Met deze laboratoria zijn garanties afgesproken zodat altijd voldoende materiaal, apparatuur en personeel beschikbaar is om de benodigde analysecapaciteit te leveren.

3. Is het voorstel voor de risicoregeling:

a) ter compensatie van risico's die niet in de markt kunnen worden gedekt, en/of

b) het beste instrument waarmee een optimale doelmatigheidswinst kan worden bewerkstelligd ten opzichte van andere beleidsinstrumenten? Maak een vergelijking met alternatieve beleidsinstrumenten.

Door de onvoorspelbaarheid en wereldwijde omvang van de COVID-19-crisis en daardoor voortdurend wijzigende omstandigheden is het niet mogelijk om een stabiele vraagvoorspelling te doen. De leveranciers en de laboratoria kunnen dit risico niet dragen en ook niet verzekeren op de markt tegen aanvaardbare risicopremies. Het afgeven en verlengen van garanties door VWS is derhalve vereist.

4. Op welke wijze wordt het nieuw aan te gane risico gecompenseerd door risico's vanuit andere risicoregelingen binnen de begroting te verminderen?

Gezien het karakter van een noodmaatregel is er geen gelegenheid risico's van andere risicoregelingen binnen de begroting te compenseren.

Risico's en risicobeheersing

5. Wat zijn de risico's van de regeling voor het Rijk? a. Wat is het totaalrisico van de regeling op jaarbasis? Kent de regeling een totaalplafond?

Begin 2021 zijn met laboratoria overeenkomsten afgesloten tot 15 juli 2021 ten behoeve van gereserveerde laboratoriumcapaciteit voor de diagnostische testen (analysecapaciteit). Binnen deze overeenkomsten worden garantstellingen afgesproken ter compensatie van deze gereserveerde laboratoriumcapaciteit.

Het plafondbedrag van het toetsingskader tot 22 september 2021 was € 165,1 miljoen. Het plafondbedrag wordt met deze verlenging opgehoogd tot € 188,3 miljoen. De mutatie van € 23,2 miljoen ten opzichte van het vorige plafond is gelegen in het verschil van de optelsom van de uitbetaalde garanties plus de nog uitstaande maximale garanties in de aankomende periode. Dit nieuwe plafondbedrag wordt als volgt opgebouwd:

- De reeds gerealiseerde garantie uitbetalingen in de periode 1 januari 2021 tot en met 15 november 2021 is maximaal € 88,3 miljoen.
- Voor de periode 15 november tot en met 31 december 2021 geldt een maximale garantie waarde van € 34,3 miljoen.
- Voor de periode 1 januari tot en met 31 maart 2022 geldt een maximale garantie van € 65,7 miljoen.

Voor de periode 15 november 2021 tot en met 31 maart 2022 is nog niet bekend hoeveel garanties er gerealiseerd zullen worden. Daarom is voor deze periode het maximale bedrag aan garanties opgenomen in dit toetsingskader. Dat is € 100 miljoen, namelijk 10% van de contractwaarde in deze periode. Gezien de huidige hoge test aantallen is de verwachting dat de realisatie van de garantie uitbetaling lager uitvalt.

De daadwerkelijke realisatie van de betaalde garanties tot en met 15 november 2021 is lager uitgevallen dan verwacht werd in de vorige versie van het toetsingskader, waardoor de stijging van de maximale nog te verwachten garantstelling deels gecompenseerd wordt.

De garanties vervallen 21 dagen na de definitieve gunning van de aanbesteding NAAT. De overeenkomsten lopen door tot 21 dagen na definitieve gunning van de aanbesteding. Hiermee verzekert het Rijk zich van een continue analysecapaciteit van 120.700 testen per dag. Vanwege onzekerheid over de aanbestedingsprocedure wordt het toetsingskader verlengd tot en met 31 maart 2022 zodat het toetsingskader bij eventuele vertragingen blijft gelden en niet opnieuw moet worden vastgesteld.

b. Hoe staan risico en rendement van de regeling tot elkaar in verhouding?

Het betreft een tijdelijke noodmaatregel waarvoor geen marktconforme risicopremie wordt gevraagd. De Staat ontvangt dus geen rendement. VWS regelt met de garantie dat voldoende analysecapaciteit beschikbaar is voor Nederland.

c. Wat is de inschatting van het risico voor het Rijk in termen van waarschijnlijkheid, impact, blootstellingduur en beheersingsmaatregel?

Voor de verlenging van het toetsingskader, wordt het plafondbedrag vastgesteld op € 188,3 miljoen. Dit is het totale bedrag dat aan garanties is vastgesteld voor de periode 1 januari 2021 tot en met 31 maart 2022. Na de garantieperiode wordt duidelijk in hoeverre het Rijk garant heeft moeten staan voor de risico's die zich tot en met 31 maart 2022 voordoen. De exacte

mate waarin is vooralsnog niet goed voorzienbaar. De testvraag ontwikkelt zich grillig, mede onder invloed van maatregelen. Door deze grilligheid kan ook het risico niet worden genomen dat bij een plotseling toenemende testvraag er onvoldoende analysecapaciteit ontstaat. Dit betekent tegelijkertijd dat wanneer de testvraag achterblijft, het risico op uitbetalen van de garanties zich voordoet. Het financiële risico ziet dan enkel op de afgesproken hoeveelheid tests met de laboratoria.

6. Welke risico-beheersende en risico-mitigerende maatregelen worden getroffen om het risico voor het Rijk te minimaliseren? Heeft de budgettaire verantwoordelijke Minister voldoende mogelijkheden tot beheersing van de risico's, ook als de regeling op afstand van het Rijk wordt uitgevoerd? Er zijn de volgende afspraken vastgelegd c.q. maatregelen getroffen om de risico's te mitigeren:

- De contracten zijn afgesloten door Dienst Testen, die tevens de opdracht heeft om de teststromen landelijk te coördineren, waarbij ze ook zo veel als mogelijk rekening houden met de aangegane garanties.
- De garantieovereenkomsten worden afgesloten door het Ministerie van VWS met de betreffende laboratorium, waardoor het ministerie zicht houdt op het aantal afgesloten overeenkomsten, de daarmee gepaard gaande risico's en analysecapaciteit waarvoor garanties worden afgegeven.
- De regeling kent een totaalplafond (€ 188,3 miljoen) en wordt, behoudens een aanvullend besluit door de Minister van VWS, niet verlengd zoals hierboven toegelicht.
- De laboratoria factureren op maandbasis en daarin vermelden zij het aantal geanalyseerde tests en het eventuele beroep op de garantiebepaling. De facturen worden gecontroleerd op basis van CoronIT waardoor een vergelijking plaatsvindt tussen de geregistreerde testen door de GGD en de gefactureerde testen door een lab.

7. Bij complexe risico's: hoe beoordeelt een onafhankelijke expert het risico van het voorstellen de risico-beheersende en risico-mitigerende maatregelen van Rijk?

Het betreft een tijdelijke noodmaatregel waarvoor geen onafhankelijke expertopinie is gevraagd. Echter is deze opdracht wel belegd bij een Dienst die als opdracht heeft een duurzaam testlandschap te realiseren.

8. Welke premie wordt voorgesteld en hoeveel wordt doorberekend aan de eindgebruiker? Is deze premie kostendekkend en marktconform. Zo nee, hoeveel budgettaire ruimte wordt het door het vakdepartement specifiek ingezet?

VWS vraagt geen premie, omdat de kosten uit collectieve middelen worden betaald. Dit is conform de wens van de Kamer. Voor de budgettaire ruimte die VWS voor de analysecapaciteit inzet, wordt verwezen naar vraag 5c.

9. Hoe wordt de risicovoorziening vormgegeven?

Er is geen risicovoorziening ingesteld gezien de aard van de garantieregeling.

10. Welke horizonbepaling wordt gehanteerd (standaardtermijn is maximaal 5 jaar)?

De regeling ten behoeve van de analysecapaciteit is naar verwachting nodig tot en met 31 maart 2022.

11. Wie voert de risicoregeling uit en wat zijn de uitvoeringskosten van de regeling?

Er zijn geen operationele kosten bovenop de huidige operationele kosten van VWS.

12. Hoe wordt de regeling geëvalueerd, welke informatie is daarvoor relevant en hoe wordt een deugdelijke evaluatie geborgd?

Momenteel zijn nog geen afspraken gemaakt over de evaluatie van noodmaatregelen in de COVID-19-crisis. De aandacht gaat uit naar de beheersing van de acute crisis. De rapportageverplichtingen genoemd onder punt 6 zullen naar verwachting voldoende informatie opleveren over de uitvoering van deze regeling om een toekomstige evaluatie mogelijk te maken.